

Городецька Оксана,
студентка,
Монастирський Ярослав,
студент

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИМ УПРАВЛІНСЬКИМ ОБЛІКОМ

Основною місією стратегічного управлінського обліку, який перебуває у стадії дискусійного обговорення в Україні, однак є загально визнаним у світовій практиці, доцільно визнати формування обліково-інформаційного продукту у форматі стратегічних управлінських звітів для забезпечення реалізації функцій стратегічного управління.

Ансофф І. та Макдоннел Е.Дж. наголошують, що «у ранні періоди розвитку стратегічного планування було виявлено, що екстраполяція облікової інформаційної системи, що типово використовується на фірмі, була неадекватною та вводила в оману відносно прогнозування продуктивності в турбулентному середовищі» [5, с. 127].

Визначальним є те, що підтримка процесу сканування бізнес-середовища, генерування, впровадження, контролю, оцінки й моніторингу стратегії стає визначальною рисою, яка відрізняє стратегічний управлінський облік від усіх інших елементів управлінської інформаційної системи [2, с. 109].

Існування ситуації, що управлінський облік, як правило, не забезпечує за допомогою наявних в його арсеналі методів підтримку процесу прийняття стратегічних управлінських рішень підтверджують Барчі Ю., Грошне М. та Земан З., відмічаючи, що такі інструменти управлінського обліку – як CVP аналіз, економічне планування, аналіз відхилень – не були розроблені для довгострокових цілей і рішень [6, с. 12]. Рамляк Б. та Рогошіч А. в цілому підсумовують, що традиційна система управлінського обліку не прагне адаптуватись до довгострокової, орієнтованої на майбутнє позиції, і не характеризує маркетингові або конкурентні позиції підприємства [7, с. 95].

Можна зробити висновок, що застосування методів управлінського обліку, призначених для тактичного управління, не відповідає потребам стратегічного менеджменту, причому в окремих ситуаціях, навіть перешкоджає формуванню релевантних аналітичних потоків інформації, необхідних для втілення реалізації затвердженої стратегії розвитку підприємства.

Певні пом'якшення все ж можна застосувати у зв'язку з тим, що концепція стратегічного управлінського обліку виникла порівняно недавно з-поміж інших облікових методик. Однак, незважаючи на це, дослідження в сфері стратегічного спрямування облікової інформації трансформувались у перспективний напрям наукових пошуків, який потребує концептуалізації, узагальнень, систематизації.

Основна націленість інформаційного потоку стратегічного управлінського обліку, на відміну від чинної на сьогодні традиційної моделі обліку, повинна зосереджуватись на генеруванні інформації про зовнішнє середовище бізнесу. Це пов'язано з тим, що в сучасних мінливих умовах традиційні системи збору й обробки облікової інформації є непристосованими до відстеження кризових тенденцій бізнесу, вони переважно зорієнтовані на стабільні умови діяльності.

Список використаних джерел

1. Ansoff H.I., McDonnell E. J. *Implanting strategic management*. Prentice Hall, 1990. 520 p.

1. Бруханський Р. Ф. Ідентифікація параметрів обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту сільськогосподарських підприємств. Аграрна наука та освіта Поділля: збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч. 2. [14-16 березня 2017 р., м. Кам'янець-Подільський]. Тернопіль : Крок, 2017. С. 109-111.

1. Barczi J., Szentirmai M., Zeman Z. The (information-) connection between the strategic management-accounting and the company valuation. URL: <http://ssrn.com/abstract=1928034>

1. Ramljak Br., Rogošić A. Strategic management accounting practices in Croatia. *The Journal of International Management Studies*. 2012. Volume 7, Number 2. P. 93-100.